

OLOFS OCH STINAS BARN OCH BARNBARN

DEL TVÅ

EVA

ERIC

MMXXI

Alf

HÖGSHULT I FINNEFALLS ROTE

Häradsekonomisk karta från omkring 1880.

FÖRORD

Olof Larsson Moberg är morfars, mormors, far (MF MM F) och Stina Olofsdotter morfars, mormors, mor (MF MM M). De gifte sig (troligen) år 1788. Olof var då 30 år gammal och Stina 16 år ung. Hon var mera ett barn än vuxen. Hur var detta möjligt? Jag vet inte men har erfarit att det fanns undantagsregler för militärer att äkta en så ung människa. Stina Olofsdotter var sjutton år när familjens första barn, Maria Olofsdotter Moberg, föddes på sommaren 1789. Det blev så småningom fem barn till, med ojämna mellanrum. Den yngste, Olof Olofsson Moberg d. y. föddes år 1811 och det är lätt att räkna ut att modern då var 39 år gammal.

Jag har tidigare beskrivit den här familjen i flera sammanhang, bl. a. dessa:

Om Olof Larsson Moberg och hans bror Eric Larsson:

<http://mossebobladet.se/a.eric%20o%20lof%20i%20moberg.pdf>

Om Maria Olofsdotter Moberg:

<http://mossebobladet.se/a.maria%20moberg.pdf>

Dessa finns i: www.mossebobladet.se

Högshult är, ur den egna synvinkeln, ett ställe med släktingar både på morfars och mormors sida. Morfar - Johan Oskar Carlsson (född 1867) - är Olofs och Stinas barnbarnsbarn. Ett av företrädarens, Eric Granath, barnbarnsbarnbarn är mormor, Augusta Charlotta Fransdotter (född 1876). Dessa släktförhållanden finns redan rätt så tydligt beskrivna i ovan nämnda berättelser.

Olof Larsson Moberg föddes i Mobäcken, Paradis rote, år 1758. Hans föräldrar: Lars Larsson och Eva Nilsdotter:

Bland faddrarna fanns Johan Tiverman i Kyrkhävdén. Enligt Bert Moberg i Sorunda var det Tiverman som ledde Olof in på den militära banan.

Stina Olofsdotter föddes i oktober månad år 1772 i Högshult, Finnefalls rote. Föräldrar: Olof Gustafsson och Brita Bengtsdotter.

FAMILJEN I HÖGSHULT ÅR 1811

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Olof Larsson Moberg	1758	Mobäcken	Trumslagar
Stina Olofsdotter	1772	Högshult	
Maria	1789	Högshult	
Lars	1794	”	
Eva	1797	”	
Eric	1799	”	
Catrina	1805	”	
Olof d. y.	1811	”	

Sidan 2 och 3 samma som i del ett.

/ Alf

EVA OLOFSDOTTER MOBERG – FÖDD ÅR 1797 I HÖGSHULT

25/1 1797 Eva. Olof Moberg trumslagare Eric Varden av huset Stina
Stina Olofsdotter i Högshult
hul d. av hildstr. Ersd. i Brunterud.

Eva – Olofs och Stinas tredje barn – föddes 25 januari 1797 och döptes fyra dagar senare, med farbror och faster i Mobäcken samt närboende (Brunterud) Jan Larsson och Catrina Ersdotter som faddrar.

Sex dagar senare föddes mannen t. v. Vem är han?

Han var det trettonde barnet i en syskonskara om sexton. Föräldrarna hette: Valter Franz Theodor och Elisabeth och de bodde i en av Europas huvudstäder.

Nov. 2 Anders Munter Soldat för Torpeskoga
Eva Moberg Sjön och hemman i Högshult

De gifte sig i november 1815. Han var 26 år, son till Jan Svensson i Kvarntorp och Maria Andersdotter. Han var soldat för Torpeskoga (Skagersholm) och hon var 18 år och dotter till trumslagare Olof Moberg och Stina Olofsdotter i Högshult.

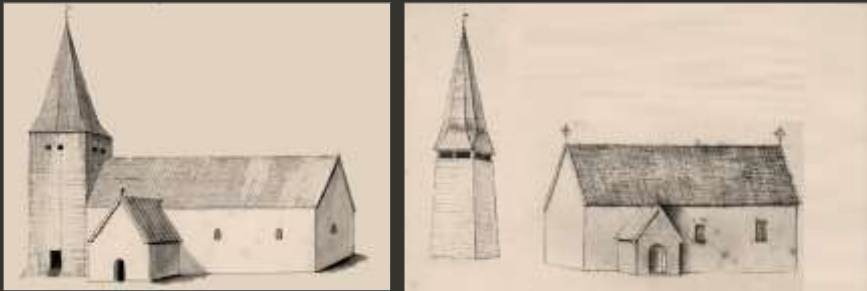
Hans artistnamn i det militära, Munter, tyder på att han (kanske) var en ung man med gott humör. Han behöll namnet resten av sitt liv.

Nov. 2 Anders Munter Soldat för Torpeskoga
Eva Moberg Sjön och hemman i Högshult

Efter giftermålet flyttade Anders och Eva utsocknes, till Amnehärad och bosatte sig i Måstorp (Mossetorp), Torpa rote.

Här, på en modern karta, ser vi Måstorp (plopp) strax söder om Midskog.

De äldsta kyrkorna i Amnehärad (t. v.) och Lyrestad (t. h.)

Nutid: Amnehärad.

Nutid: Lyrestad.

I juletid.

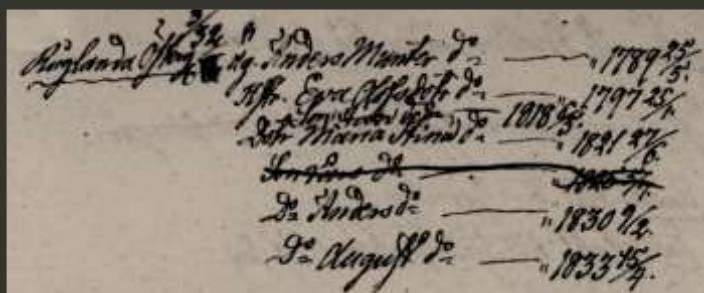
FAMILJEN I MÅSTORP - AMNEHÄRADS SOCKEN PÅ 1820- TALET

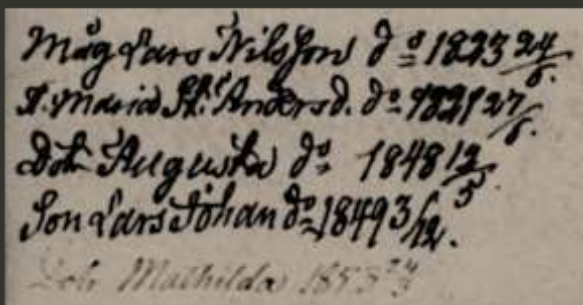
Namn	Född	Ställe	Kommentar
Anders Munter	1789	Finnerödja	
Eva Moberg	1797	Finnerödja	
Maja Charlotta	1816	Måstorp	Tvillingar. Båda
Lena Stina	1816	"	avled som spädbarn
Jan Adler	1818	"	
Maja Stina	1821	"	
Lars	1825	"	

Familjen flyttade till Lyrestads socken i augusti månad år 1827.

Kan det vara en mil mellan Midskog/ Måstorp och Råglanda i Lyrestads socken? Det kanske bara handlar om kilometer. Anders Munter och hans familj blev i alla fall hemmansägare på Östergården i Råglanda och där stannade de.

Jag har som princip att klippa in bilder med prästernas handsskrifter i denna dokumentation (och andra) som en del av själva kartläggningen. De följande visar vår familj på 1830- 40- och 50- talet:

Här har det blivit år 1853. Dottern Maria (Maja) Stina (32) har dykt upp tillsammans med en make, Lars Nilsson (30) och de har tre barn: Augusta (5), Lars Johan (4) och Mathilda (nyfödd).

Underlaget har luckor på grund av brand i församlingens arkiv.

Det blir rätt rörigt av det skälet. Människor försvinner och dyker upp igen som om ingenting hänt. Husförhørsanteckningarna på förra sidan visade troligen (utöver att de överlevande människorna blev tio år äldre mellan varje bild) ☺ följande fakta:

Sonen Anders föddes år 1830 och sonen August år 1833.

Sonen Anders avled på 1840- talet. Sonen August flyttade på 1850- talet.

En fosterson, Anders Gustaf Jansson (från Karlshamn), knöts till familjen år 1850. Han återvände till hemstaden 1860.

ÅR 1855- 1864: RÅGLANDA ÖSTERGÅRDEN 1/8 MANTAL

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Anders Munter	1789	Finnerödja	På undantag
Eva Moberg	1797	Finnerödja	"
Lars Andersson	1825	Amnehärad	Son *)
Johanna Petersdotter	1823	Fredsberg	Lars maka
Augusta	1849	Lyrestad s:n	Deras barn
Johanna Mathilda	1852	"	"
Albertina	1854	"	"
Lars Nilsson	1823	Amnehärad	Svärson **)
Maja Stina Andersdotter	1821	"	Dotter
Augusta	1848	Lyrestad s:n	Deras barn
Lars Johan	1849	"	"
Mathilda	1853	"	"
Hulda	1855	"	"
August	1857	"	"
Eva Christina	1860	"	"
Anders Gustaf	1862	"	"
Johanna Sofia	1864	"	"
Lars Andersson Hof	1829	Hassle	Hyresgäster
Christina Svensdotter	1841	Lyrestad	"
Lars Johan	1859	"	"

*) Lars Andersson och hans familj flyttade till Amnehärads socken år 1857.

**) Svärsonen Lars Nilsson var hemmanets ägare.

Anders Munter och Eva Moberg bodde på Råglanda Östergård i Lyrestads socken i nästan femtio år. Anders avled där på våren 1874 och Eva ett och ett halvt år senare.

Eva Olofsdotter Moberg är morfars mormors syster (MF MM S).

Evas jämnåriga (sidan 4): Franz Schubert.

ERIC OLOFSSON MOBERG – FÖDD ÅR 1799 I HÖGSHULT

Eric var det fjärde barnet i familjen. Han föddes den 14 maj och döptes dagen därpå, med farbror Eric och faster Stina i Mobäcken samt Catrina Ersdotter i Brunterud och drängen Jan Olofsson i Högshult som faddrar.

Han tillbringade sina första tjugotre år hemma i Högshult, varefter han begav sig till Gäddeviken år 1822. Där fanns hemmansägaren Jan Gustafsson (62), hustrun Cathrina Olofsdotter (58) samt deras hemmavarande dotter Cathrina (18).

Eric Moberg gifte sig med Cathrina Jansdotter mitt i sommaren år 1822 och ser man på: redan i oktober månad samma år föddes deras son Eric Johan. De bosatte sig i Gäddeviken.

Häradsekonomisk karta, ritad cirka 1880.

När Eric Moberg vandrade ner till Gäddeviken var han kommen halvvägs i Barrud.

År 1826 flyttade den lilla familjen Moberg till Nysunds socken och bosatte sig på hemmanet Fallet. Deras son August föddes där samma år som de kom dit.

År Erik Olof Moberg	4	1799	26	x	x	x	26
J. Catharina Jansd.	23	1804	d.	x	x	x	
Son Erik Johan	37	1822	d.				
Son August	31	1826	Nysd.				
August Olof Moberg	5	1826	26	x	x	x	26

På den moderna kartan t. v. ser man att Fallet ligger (och låg) nära sjön Skagern, mellan Deldenäs och Vårbo.

Hundra år efter familjen Mobergs därvaro, var den traktens åkrar fyllda till brädden med jordgubbsplantor, vars bär fraktades till Finnerödja och distribuerades över hela Sverige, marknadsförda som Finnerödjagubbar.

På vår familjs många bilturer till Karlskoga (1940-50- talet) valdes den vägen då och då, eftersom den var minst lika naturskön som den var smal och krokig. Ingen visste då att släktingar bott där drygt hundra år tidigare.

FAMILJEN MOBERG PÅ HEMMANET FALLET I NYSUNDS SOCKEN ÅR 1840

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Eric Olofsson Moberg	1799	Finnerödja	Nämndeman
Cathrina Jansdotter	1804	"	
Erik Johan	1822	"	
August	1826	Fallet	
Jan Adolph	1832	"	
Carl Gustaf	1836	"	
Stina Cajsa	1839	"	

Familjen flyttade till Valla klostergård i Fägre socken i Skaraborgs län år 1841. Där föddes sladdbarnet Fredrik år 1847. Efter nio år i Fägre flyttade delar av familjen åter till Nysund. Sönerna Erik Johan och Jan Adolph stannade kvar i Fägre.

Nutidskarta, Valla, väster om kyrkbyn i Fägre.

Valla gästgivaregård.

Fägre järnvägsanhalt.

Valla by. (Alla bilderna: Västergötlands museum)

Vi är kvar i byn Valla, Fägre socken. Erik Johan Ericsson Moberg – äldste sonen - gifte sig i slutet av 1840- talet med Johanna Nyström från Fägre. De bosatte sig på Valla Västergården och fick sju barn åren 1847 – 65, av vilka sex var i livet (1865). Även Erik Johans bror, Jan Adolph, bodde där vid den tiden, liksom modern, Cathrina Jansdotter, som blivit blind. Där bodde också den unge Fredrik, sladdbarnet, som var åtta år (1865).

Så här kan handskrifterna te sig vid första påseende.

Cathrina Jansdotter avled den 3 januari år 1870. Hon begravdes i Nysund.

Därmed lämnar vi Fägre och ser efter hur de har det på Fallet i Nysunds socken. Eric Moberg (57) flyttade formellt dit år 1856 och skrev sig där.

Fallet i Nysunds socken, från marken och från luften (vykort från 1900- talet).

Vem minns Stina Cajsa Ersdotter, född i Nysunds socken år 1839? Hon var två år när familjen Moberg flyttade till Fägre. Tjugo år ung (1859) kom hon tillbaka till Nysund och gifte sig med Peter Olsson från Sinnerud (24). De bosatte sig i Fallet och fick barnen: Carl Peter (1861), Johan August (1864), Erik Gustafsson (1867), Anders Walfrid (1869), Jan Adolf (1871) och Maria Mathilda (1875).

Erik Olofsson Moberg bosatte sig i Fallet år 1856 och fortsatte att bo där, när dottern och mågen tagit över gården, som till storlek omfattade ungefär en tiondel av hela hemmanet Fallet.

Men år 1868 tröttnade Eric Moberg (69) på Fallet (eller vad skälet nu var) och flyttade till Mellantorp i samma socken. Han köpte ena halvan av hemmanet (1/8 mantal) Mellantorp. Eric började emellertid bli till åren och han behövde någon som skötte jordbruket.

År 1870 kom sonen August (44) med sin familj, hustrun Stina C. Olsdotter (40) och tre barn, August (11) Carl (5) och Anna (3) till Mellantorp och brukade hemmanet. Fadern – den gamle nämndemannen Eric Moberg - som blivit änkeman i början av året, var den sjätte personen i hushållet.

Sonen August och hans familj flyttade från fadern i Mellantorp till ett eget hemman i Höglunda, i samma socken, år 1873. Eric Moberg levde därefter ensam i några år, innan han anställde en piga, Charlotta Olsdotter (32) år 1878 och hon efterträddes av Lovisa Wilhelmina Jonsdotter (22) året efter. På hösten 1881 kom en skomakaregesäll, Erik Johan Svensson (41) och hans hustru, Anna Stina Jansdotter (40) och hyrde in sig hos Eric Moberg.

Ög Erik Olofsson Moberg från Mellantorp 82 10 17 Inkl.

Eric Olofsson Moberg avled på sitt hemman i Mellantorp den 1 april år 1882.

Han är morfars mormors bror (MF MM B).

Nysunds sockens centrum. Letälven är en flytande men tydlig gräns mellan Värmland och Närke. Ett stycke ovanför kartbilden ligger Degerfors. Heja Degerfors!

Mariestad i januari 2021

/ Alf

I nästa del, de två yngsta:

CATRINA OLOFSDOTTER MOBERG – FÖDD ÅR 1805 I HÖGSHULT
OCH OLOF D. Y. OLOFSSON MOBERG – FÖDD ÅR 1811 I HÖGSHULT